

[H. Larsen (Bjerre).]

og få udvirket, at en eventuel 66-rutefart på Bornholm, selv under en eventuel konflikt, kunne opretholdes i normalt omfang.“

Det er jo klart og ligetil. Citatet viser, at man havde nøglen til en ordning af overenskomsterne, og hvad der er mere vigtigt: man benyttede denne nøgle.

Jeg står her med den overenskomst, der blev resultatet af drøftelserne mellem parterne. Den blev underskrevet med det forbehold, at hovedorganisationerne, altså sømændene og søfyrbøderne, godkendte den, ligesom den skulle godkendes af Dansk Dampskibsrederiforening. Søfolkene godkendte den, men Dansk Dampskibsrederiforening lod ikke høre fra sig, ja, man værdigede ikke sit medlem Det bornholmske Dampskibsselskab et ord om, hvad man kunne tænke sig at gøre i tilfælde af en konfliktssituation.

Således stod tingene, da strejkerne brød ud. Fra offentlig omtale i de bornholmske dagblade Bornholmeren og Bornholms Tidende vidste jeg, at denne lokale aftale bestod. Jeg søgte derfor umiddelbart efter, at afstemningen om mæglingsforslaget var overstået med det af det høje ting kendte resultat, kontakt med organisationerne for om muligt at få den lokale aftale løftet ud af mæglingsforslaget, hvori forligsmanden uændret havde optaget den. Det førte til nogle forhandlinger, hvor parterne havde lejlighed til at udveksle synspunkter, og hvor begge, både de faglige organisationer og bestyrelsen for dampskibsselskabet, meget alvorligt påtalte den holdning, som Dansk Dampskibsrederiforening havde indtaget.

For at yde retfærdighed til alle sider vil jeg gerne her sige, at det under forhandlingerne i Dansk Arbejdsgiverforening kom til en meget skarp meningsudveksling mellem repræsentanter for bestyrelsen og repræsentanter for rederiforeningen, og havde der ikke været både juridiske og moralske forpligtelser forbundet med et brud mellem parterne, er det min overbevisning, at det ville være kommet til et sådant brud. 66-selskabet følte sig i realiteten på urimelig vis svigtet, fordi rederiforeningen ikke i tide havde givet grønt lys for den trufne aftale.

Nye forhandlinger blev dog resultatet af

mit initiativ, og jeg vil gerne her indskyde, at jeg allerede under de første forhandlinger søgte forbindelse med min kollega i det høje ting det ærede medlem hr. Conrad Kofoed, idet jeg mente, at vi om disse rent saglige spørgsmål sikkert var enige på grund af de sammenfaldende interesser i at holde vor rutesejlads i gang. Meget beklageligt blev det ærede medlem hr. Conrad Kofoed netop dengang ramt af sit alvorlige sygdomstilfælde, hvilket forhindrede ham i at medvirke i de bestræbelser, der blev udfoldet i denne sag. Jeg føler mig helt sikker på, at alle i det høje ting deler min opfattelse, når jeg her — hvad jeg finder helt naturligt, da vi behandler et specielt bornholmsk anliggende — udtaler et håb om, at vi snart igen må se vor kollega det ærede medlem hr. Conrad Kofoed rask og sund imellem os.

Jeg måtte altså gå min enegang, og det viste sig ved de allersidste forhandlinger, at der ikke var nogen vej frem til godkendelse af en ny lokal aftale, hvorefter bestræbelserne straks samlede sig om at få en nødrute i gang.

Allerede på et tidligt tidspunkt af forhandlingerne søgte jeg kontakt med formanden for det bornholmske egnsudviklingsudvalg, amtmand von Stemann, der på sin overordentlig energiske måde straks gik i gang med at undersøge, hvorledes forsyningssituationen var for Bornholm, ligesom amtmanden gennem sin deltagelse i forhandlingerne med den højtærede arbejdsminister hr. Bundvad ydede sit værdifulde bidrag til iværksættelse af den statsforbindelse, der nu er etableret ved forståelse fra både den højtærede minister for offentlige arbejder hr. Lindberg og generaldirektoratet for statsbanerne.

Da nu denne debat drejer sig om, hvad der fra regeringshold er udrettet for at sikre Bornholm i den givne situation, vil jeg gerne understrege, at alle disse forhandlinger foregik med den højtærede statsministers fulde billigelse og støtte. Jeg vil sige dette for at understrege, at der fra alle ansvarlige er vist fuld forståelse for Bornholms stilling. Sådan må det naturligvis også være. Bornholm er jo en del af Danmark og skal behandles derefter. Jeg tror, at et enigt ting vil beklage, at den bornholmske befolkning på ny har måttet tage